

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca

”Aprobat”

Directorul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca

Tatiana Vișniovaia
Tatiana Vișniovaia

18 februarie 2019

Curriculumul stagiului de practică

Practica de inițiere în specialitate

Specialitatea

11210 Educație timpurie

Calificarea:

Educator

2019

Aprobat:

la sesiunea Consiliului Profesor al Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca, din 18 februarie 2019

Director

Tatiana Vișniovaia

Autor:

Burlacu Zinaida, grad didactic doi, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca.

Frunză Ionela, grad didactic doi, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca.

Recenzent:

Dubciuc Ludmila, grad didactic superior, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice stagiului de practică	5
IV. Administrarea stagiului de practică	5
V. Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică.....	6
VI. Sugestii metodologice	9
VII. Sugestii de evaluare a stagiului de practică	10
VIII. Cerințe față de locurile de practică	12
IX. Resursele didactice recomandate elevilor	12

I. Preliminarii

Stagiul de practică reprezintă o parte integrantă și obligatorie a procesului educațional, care se realizează cu scopul de a dezvolta competențe profesionale necesare la orientarea elevilor în profesia de educator. Realizarea acestui stagiu va contribui la aprofundarea cunoștințelor teoretice acumulate de elevi pe parcursul unui an de studiu, la socializarea lor profesională, la dezvoltarea priceperilor, deprinderilor și a experienței profesionale.

Este un element principal și obligatoriu al planului de învățământ, care stabilește modul de realizare a stagiilor de practică. Sugestiile oferite privind planificarea orientativă a orelor pe unități de învățare va contribui la îmbinarea reușită a strategiilor didactice de învățare-evaluare pentru organizarea și desfășurarea eficientă a procesului de instruire practică a elevilor pe perioada stagiului de practică.

Practica de inițiere are scopul de a forma competențe specifice educatorului, a oferi informații referitor la Domeniile de activitate a copilului, conform Curriculumului pentru Educație Timpurie.

Pe parcursul stagiului de practică, elevii se familiarizează cu procesul educațional organizat cu copiii și tendințele actuale pentru o educație timpurie de calitate realizarea unui proces de calitate și dezvoltarea continuă a calității prin prisma corelării cu Standardele de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la 7 ani.

La elaborarea acestui curriculum s-a ținut cont de Planul de învățământ, Curriculumul pentru Educație Timpurie, Cadrul de referință al educației timpurii din Republica Moldova, 2018.

II. Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională

Succesul integrării pe piața muncii a viitorului specialist depinde în mare măsură de nivelul înțelegerii specificului activității profesionale alese. Stagiul de *practică de inițiere* în specialitate completează formarea profesională în cadrul căreia elevii au însușit cunoștințe teoretice suport pentru eficientizarea practicilor educaționale ale viitoarelor cadre didactice, educatori. Învățământul preșcolar se axează pe abordarea holistică, pornind de la premisa centrării pe cel ce învață. Acest proces va facilita formarea de competențe profesionale, competențele se formează gradual și formarea lor continuă pe parcursul activității.

În cadrul stagiului de practică elevii își vor forma abilități ce stau la baza educației la vârsta timpurie a copilului: abilități de comunicare și încurajare; abilități de observare și interpretare, ascultare și evaluare; abilități organizaționale.

Profesia de educator este una complexă și nobilă, dificilă și plăcută, în care „a ști” nu înseamnă nimic dacă nu împărtășești această știință copiilor cu emoție și forță spirituală.

Realizând obiectivele stagiului de practică elevii se vor cunoaște cu atribuțiile, competențele profesionale ale cadrelor didactice ce activează în instituțiile de educație timpurie. Dezvoltarea fizică, socio-emoțională, cognitivă și a limbajului constituie un aspect decisiv pentru viitorul specialist. Promovarea stagiului de practică este o condiție obligatorie pentru admiterea la următorul semestru de studiu.

III. Competențele profesionale specifice stagiului de practică

Competențele profesionale specifice stagiului de practică, derivă din competențele-cheie a sistemului de învățământ, competențele profesionale specifice disciplinelor studiate în anul I, în perioada stagiului de practică În procesul educațional, se vor crea modalități de valorificare a competențelor transversale în cadrul educației timpurii:

- CS1. Utilizarea corectă a limbajului specific specialității în procesul comunicării, explicării conținuturilor și realizării sarcinilor.
- CS2. Elaborarea și aplicarea unor modele proprii de comportament și comunicare pentru realizarea sarcinilor de lucru pe perioada stagiului de practică
- CS3. Dezvoltarea abilităților de organizare și desfășurare a activității individuale/în grup.
- CS4. Formarea unor abilități de autoevaluare a propriei activități și evaluarea activității practice, prin fișa de evaluare.
- CS5. Identificarea strategiilor didactice, destinate educației și dezvoltării timpurii a copilului;
- CS6. Proiectarea și organizarea sarcinilor stagiului de practică, conform cerințelor curriculare
- CS7. Identificarea și promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice în contextul dezvoltării profesionale;
- CS8. Analiza obiectivelor și activităților manageriale în instituția de educație timpurie;
- CS9. Expunerea de opinii, asupra procesului de observare, înregistrare, interpretare, analiză și apreciere a activităților îndeplinite;
- CS10. Promovarea unui mod de viață sănătos a copiilor prin acțiunile realizate pe perioada stagiului de practică;
- CS11. Analiza metodelor și tehnicilor utilizate de educator în activitățile organizate cu copiii preșcolari;
- CS12. Cunoașterea procesului de educație și dezvoltare timpurie a copilului;
- CS13. Organizarea procesului educațional în baza Normelor de ocrotire a vieții și sănătății copiilor;
- CS14. Aplicarea în practică a cunoștințelor însușite la module de pedagogie, psihologie și didactici particulare;
- CS15. Respectarea Programului zilic a copiilor în instituția de educație timpurie;
- CS16. Formarea abilităților de selectare și utilizare a materialelor cu conținut demonstrativ-stimulativ.

IV. Administrarea stagiului de practică

Denumirea stagiului de practică	Semestrul	Numărul de săptămâni	Numărul de ore	Perioada	Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
Practica de inițiere în specialitate	II	3	60	Mai	curentă finală	2

V. Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică

Activități/sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Durata de realizare
<p>UC 1. . Activitatea de inițiere în stagiul de practică și în specialitate.</p> <p>Sarcini:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obiectivele stagiului de practică: - Momente organizatorice - Documentația - Recomandări bibliografice 	<p>1.1 Agenda profesională.</p> <p>1.2 Portofoliul.</p> <p>1.3 Mostre.</p>	Prezentarea documentelor elaborate	6 ore
<p>UC 2. Instituția de Educație timpurie:</p> <p>Sarcini:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea cu instituția - Scurt istoric, realizări - Interierul, oformarea - Personalul didactic și auxiliar - Numărul de copii - Cunoașterea cu grupa, educatorii 	<p>2.4 Înregistrarea informației</p> <p>2.5 Completarea documentației</p> <p>2.6 Fișă</p>	Portofoliu	6 ore
<p>UC 3. Amenajarea spațiului grupei:</p> <p>Sarcini:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evaluarea spațiului educațional: - Este asigurată securitatea? - Sînt suficiente materiale? - Se încurajază copiii - Unde sunt amplasate centrele? 	3.7 Crearea fișei ce reprezintă grafic spațiul educațional al grupei	Completarea și analiza fișei de observare	6 ore
<p>UC 4. Centrele de activitate a copiilor</p> <p>Sarcini:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea centrelor din grupă - enumerarea materialelor din fiecare centru - modalități de repartizare a copiilor în centre 	<p>4.8 Fișă de evaluare a centrelor</p> <p>4.9 Fișe cu sarcini individuale pentru activitatea în centre</p>	Prezentarea rezultatelor	6 ore
<p>UC 5. Nevoile copilului și preocuparea pentru respectarea lor</p> <p>Educația eficientă – 4 piloni de temelie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - satisfacerea nevoilor emoționale și de iubire ale copilului 	<p>5.10 Grilă de evaluare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aveți copii cu care vă place să lucrați mai mult? - Aveți în grupă copii care îi adorați? - Aveți suficientă răbdare de a 	Prezentarea și argumentarea rezultatelor	6 ore

<ul style="list-style-type: none"> -asigurarea unei pregătiri pline de iubire, dar și formarea unei discipline a copilului -asigurarea unei protecții fizice și emoționale -explicarea și exemplificarea controlului mâinii 	<p>colabora cu părinții?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Credeți că există copii „răi” - Credeți că de neascultarea copiilor sunt vinoveți părinții acestora? 		
<p>UC 6. Programul zilnic de activitate al grupei de copii</p> <p>Sarcini:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Înregistrați Programul zilnic al copiilor din grupa respectivă -Evaluati conținutul fiecărui moment conform Fișei de evaluare - Comentați necesitatea programului zilnic al copiilor din instituții de educație timpurie 	6.11 Elaborați fișa cu Programul zilnic al copiilor	Prezentarea informației	6 ore
<p>UC 7. Întâlnirea de dimineață</p> <p>Sarcini: înregistrarea</p> <ul style="list-style-type: none"> - Structura întâlnirii de dimineață -Crearea atmosferei pozitive la primire -Prezența copiilor/primirea și salutarea la intrare -Comunicarea cu copiii/părinții -Schimbul de impresii 	7.12 Creați fișe cu variante de salut	Prezentarea fișelor Argumente	6 ore
<p>UC 8.Tehnica „MESAJUL” pentru copii de diferite vârste</p> <p>Sarcini:</p> <ul style="list-style-type: none"> -De observat realizarea unui mesaj -De informat despre etapele creării unui mesaj -Ce rol îndeplinesc copiii în realizarea unui mesaj 	8.13 Crearea unui Mesaj	Prezentarea proiectelor de mesaj	6 ore
<p>UC 9.Jocul în educația timpurie</p> <p>Sarcini:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Înregistrați activitatea de joc a copiilor -Ce materiale/atribute se folosesc în joc -Cît timp se joacă copiii? -Care poate fi motivul neparticipării în joc? 	9.14 De creat fișe cu conținutul a 2-3 jocuri	Prezentarea jocurilor în grupa respectivă de copii	6 ore
<p>UC 10.Traista cu povești în educația timpurie</p> <p>Sarcini:</p> <ul style="list-style-type: none"> -citiți copiilor o poveste -observați cum reacționează copiii? -inventati scurte povestioare împreună cu copiii 	<p>10.15 inventati povești folosind jucăriile copiilor</p> <p>10.16 Elaborați fișe cu povești cunoscute, creați imagini de personaje</p>	Portofoliu Prezentarea fișelor cu povești	6 ore

- folosind jucării, personaje, obiecte...			
UC 11. Comunicarea cu copiii Sarcini: -cum comunicăm cu copiii? -cum reacționăm la intențiile copilului de a comunica? - exerciții de comunicare eficientă.	11.17 Crearea fișei: Cum pregătim o comunicare? 10.16 situații de comunicare.	Comunicarea și prezentarea informației, analiza fișelor	6 ore
UC 12. Materiale didactice Sarcini: -modalități de selectare și adaptare a materialelor didactice. -elaborarea materialelor didactice. -utilizarea diverselor materiale.	12.16 Creați mostre de materiale didactice 12.18 Confeționați cărți pentru copii	Prezentarea și argumentarea rezultatelor	6 ore
UC 13. Spațiul curții instituției de educație Sarcini: timpurie/mediul exterior/ -dotarea cu materiale specifice -evaluarea spațiului dotat -securitatea copiilor pe teren	13.19 Fișă de evaluare a terenului 13.20 Crearea hărții spațiului de teren	Prezentarea informației Argumente.	6 ore
UC 14. Personalitatea educatorului Sarcini: -Însușiri de personalitate -atitudine și sentimente față de copii -creativitate; - dăruire și pasiune -competențe dobândite	14.21 Crearea unui portret imaginar 14.22 Fișă cu itemi ce disting un bun educator	Portofoliu.	6 ore
UC 15 . Susținerea raportului de practică.	15.23 Raportul de practică.	Prezentarea raportului de practică.	6 ore

VI. Sugestii metodologice

Delegarea elevilor la stagiile de practică este anticipată de informarea acestora cu privire la tipul, locul realizării stagiului de practică, normele și cerințele securității și sănătății în muncă, precum și alte aspecte organizatorice. Elevilor li se înmânează:

- ✓ Extras din ordin de repartizare la stagiul de practică;
- ✓ Curriculumul stagiului de practică;
- ✓ Agenda formării profesionale, care reprezintă un instrument de înregistrare și monitorizare a

activităților realizate de student la locul de desfășurare a stagiului de practică. Agenda include:

- a. Denumirea instituției de învățământ, grupa;
- b. Numele prenumele elevului;
- c. Perioada, durata desfășurării stagiului de practică;
- d. Conducătorul de practică – profesorul metodist din cadrul instituției de învățământ;
- e. Conducătorul de practică din partea instituției de educație timpurie;
- f. Drepturile și obligațiunile elevului;
- g. Activitățile și sarcinile de lucru, inclusiv sarcini individuale prevăzute conform curriculumului;
- h. Descrierea activităților realizate zilnic în cadrul stagiului de practică, confirmate de către conducătorul stagiului de practică;
- i. Instrucțiuni cu privire la perfectarea Raportului stagiului de practică;
- j. Concluziile și sugestiile elevului cu privire la stagiul de practică;
- k. Evaluarea activității elevului în perioada stagiului de practică;
- l. Rezultatele susținerii stagiului de practică.

Sugestiile metodologice de bază constau în elaborarea și organizarea activității pe perioada stagiului de practică, axat pe formarea la elevii practicanți a competențelor profesionale. Stagiul de practică are caracter aplicativ, accentul va fi pus pe metodele active în care elevul să fie subiect cu rol de participant activ, încrezut și responsabil pentru activitatea desfășurată.

Direcțiile de bază în alegerea strategiilor didactice vor fi:

- ✓ metodele active: învățarea prin descoperire; învățarea problematizată; învățarea prin cooperare; exercițiul; simularea; jocul de roluri;
- ✓ realizarea unor observații: observarea sistematică și independentă a activităților din procesul educațional organizat cu copiii; studiul de caz; elaborarea unor planuri de acțiuni;
- ✓ operarea cu diferite activități: interpretarea acțiunilor observate, implicarea în activități de joc; elaborarea de fișe individuale pentru activitate în centre; a prezentărilor PowerPoint; mesajelor etc.

Ele vor contribui la dezvoltarea receptivității, capacității de abordare rațională a problemelor în educația timpurie a copiilor, care vor ajuta elevul practicant să se inițieze în specialitatea de educator.

Cerințele față de activitatea zilnică a studentului-practicant:

- Respectarea conținutului curricular al stagiului de practică.
- Responsabilitate pentru ocrotirea vieții și sănătății copiilor.
- Folosirea adecvată a procedeeleor de observare, înregistrare, interpretare și expunere a gândurilor.
- Stabilirea relațiilor de colaborare cu pedagogii instituției și semenii.
- Implicarea periodică în organizare de jocuri șiale activități individuale cu copiii preșcolari.

VII. Sugestii de evaluare a stagiului de practică

Evaluarea se acsează pe formarea de competențe și este orientată spre produsul final care evidențiază rezultatele implicării în activitatea practică și îndeplinirea corectă a conținuturilor și sarcinilor propuse pe perioada practicii. Este un proces care reflectă eficiența, eficacitatea, reușita, pentru fiecare elev și profesor.

Sunt recomandate utilizarea modalităților care permit elevilor posibilități variate de a demonstra ce știu și ce pot să facă: priceperi, deprinderi, abilități. Sarcinile de evaluare se vor baza pe principii de individualizare și motivare corespunzătoare, iar criteriile de notare vor contribui la formularea unei evaluări obiective.

Evaluare curentă se va realiza pe parcursul stagiului de practică, pe secvențe și sarcini concrete oferite.

Evaluarea se va realiza prin: observare și înregistrare sistematică, interpretarea activităților observate, implicarea periodică în momente de activitate cu copiii, gradul de dezvoltare a abilităților practice, completarea Portofoliului pentru stagiul de practică.

Formele de evaluare:

- **Evaluare continuă** – se realizează pe baza observării directe și comportamentului elevului-practicant cu copiii de vârstă timpurie. Colaborarea cu educatorii instituției.
- **Evaluare sumativă** – pe bază de portofoliul stagiului de practică în care sunt structurate produsele activității conform cerințelor curriculare și sarcinilor de lucru. Documentația pentru stagiul de practică.
- **Evaluarea finală** – evaluarea stagiului de practică va fi susținut public, în prezența comisiei de evaluare, printr-o comunicare orală de 4-5 minute a fiecărui elev-practicant și prezentarea Agendei formării profesionale, portofoliului de practică unde sunt depozitate produsele activității didactice pe perioada activității practice și susținerii Raportului de practică, unde sunt evaluate competențele profesionale achiziționate pe parcursul stagiului. La apreciere se va ține cont de următoarele cerințe:
 - calitatea prestației studentului pe parcursul desfășurării practicii pedagogice;
 - calitatea analizelor și a observațiilor consemnate în fișele de observație a lecțiilor asistate;

- participarea activă la activitățile programate în cadrul practicii pedagogice ;
- modul de abordare în cadrul colocviului a problematicii practicii pedagogice, capacitatea de a opera cu cunoștințele teoretice în analiza și interpretarea fenomenului educațional.
- calitatea materialelor care alcătuiesc portofoliul prezentat la încheierea practicii pedagogice.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor funcțional-acionare sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. Crt.	Categorია de produs Descrierea	Criterii de evaluare a produsului
1.	Fișa de observații – constă în observarea sistematică și permanentă a unor acțiuni complexe legate de o temă /activitate indicată în conținutul curricular al stagiului de practică .	<ul style="list-style-type: none"> - corectitudinea completării - interpretarea datelor - formularea concluziilor
2.	Studiul de caz - constă în analiza, dezbateră, înțelegerea, diagnosticarea și rezolvarea unui „caz” propus, a unei situații reale, autentice, reprezentative și semnificative, luate din practica realizării procesului educațional la vârsta timpurie. Pentru stagiul de practică este o metodă eficientă deoarece favorizează investigarea unor situații reale ce dezvoltă capacitatea de analiză, interpretare, luare de decizii. Este aplicată atât în activitățile individuale cât și de grup.	<ul style="list-style-type: none"> -originalitatea abordării - situația reală - interpretarea - calitatea - corespunderea - argumentarea soluțiilor - valoarea științifică - aplicabilitatea practică
3.	Proiectul – se bazează pe anticiparea mentală și efectuarea unor acțiuni/activități, legate de o temă, ce presupune un efort de informare, investigare, proiectare, soldat în final cu elaborarea și prezentarea unui produs finit, care poate fi evaluat conform cerințelor de evaluare prealabil stabilite. Oferă posibilitatea unei abordări interdisciplinare a temei prin consolidarea și valorificarea tehnicilor de activitate în procesul educațional: selectarea, adaptarea și prezentarea informațiilor; stimularea inițiativei și independenței elevilor practicanți în activitățile desfășurate; dezvoltarea capacităților creatoare; dezvoltarea capacităților de evaluare și autoevaluare.	<ul style="list-style-type: none"> - originalitatea abordării - structurală -valoarea și utilitatea materialului intuitiv - creativitatea - calitatea materialului - diversitatea surselor - expunerea propriei opinii
4.	Portofoliul – reprezintă o metodă de evaluare sumativă	- completitudinea informației

<p>complexă, bazată pe un ansamblu de rezultate produse de elev : lucrări, fișe , materiale intuitive, pliante, desene, mesaje, care permite observarea evoluției și dezvoltării competențelor profesionale la faza incipientă. Din această perspectivă elevul are posibilitatea să-și aprofundeze achizițiile și să reflecte asupra modului în care se pregătește de specialitate.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - structurarea informației - calitatea materialului expus - diversitatea surselor - diversitatea produselor - originalitatea - creativitatea - unicitatea - concludenta
---	--

VIII. Cerințe față de locurile de practică

Pentru realizarea cu succes a curriculei stagiului de practică, este necesară asigurarea unui mediu autentic, relevant și centrat pe elev, în Instituțiile de Educație timpurie. Amenajarea spațiilor educaționale este realizată conform actelor normative. Desfășurarea activităților practice se vor realiza conform graficului și orarului prestabilit de instituție.

IX. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/accesată/procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1	<i>Curriculum pentru educație timpurie</i> , Aprobata la Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1699 din 15 noiembrie 2018).	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu”	1
2	Pălărie V., <i>Pedagogie</i> , Chișinău, 2007.	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu”	5
3	<i>Ghidul cadrelor didactice pentru educația timpurie și preșcolară</i> . Chișinău, 2008.	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu”	8
4	<i>Standarde de învățare și dezvoltare pentru copilul de la naștere până la 7 ani</i> .	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu”	În limitele stocului disponibil
5	Bolboceanu A; Cincilei C. <i>Standarde profesionale naționale pentru cadrele didactice</i> .	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu”	În limitele stocului disponibil
6	M.Vrînceanu, <i>1001 idei pentru o educație timpurie de calitate</i> , Ghid pentru educatori, Chisinau, 2010	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu”	2
7	Voiculescu E., <i>Pedagogia preșcolară</i> , Aramis, 2001.	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu”	În limitele stocului disponibil
8	Stan L., <i>Pedagogia preșcolărității și școlărității mici</i> . Polirom 2014.	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu”	5
9	Larisa Vîrtosu, Maria Vrînceanu, <i>Educația și</i>	www.unicef.org	2

	<i>dezvoltarea timpurie a copilului, Ghidul educatorului.</i>		
10	<i>Căile care asigură calitatea/ Dezvoltarea profesionalismului în instituțiile de învățământ preșcolar și primar (Ghid), Chișinău, 2017.</i>	Instituția preșcolară unde își desfășoară practica	2
11	<i>Duminică S., Dascăl A., Metodologia proiectării curriculare a activităților în instituțiile preșcolare de educație timpurie (Ghid), Chișinău, 2017.</i>	Instituția preșcolară unde își desfășoară practica Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu”	3 1